

Pēc pensionēšanās - starp Basku zemi un Āfriku

Pēc tam, kad savas profesionālās dzīves laikā bija veltījis sevi politikai un komunikācijas jautājumiem Opus Dei, Huans Karloss Mujika apsvēra, ko darīt pēc aiziešanas pensijā: viņš vēlējās turpināt nodarboties ar to, kas viņam visvairāk patīk, kā arī pozitīvi un atbalstoši ietekmēt citu cilvēku dzīvi. Sērijas “Pensionāri” pirmā epizode.

22.10.2024

**1. solis: Mīliet mūsu
pašreizējo apstākļu realitāti.**

**“Nākamgad es dodos pensijā un
vēlos veltīt sevi sociālajiem
projektiem.”**

Huans Karloss Mujika ir 67 gadus vecs, viņš ir dzimis Sansebastjanā, lai gan viņa ģimene ir no Navarras. Kā viņš pats skaidro, “dzīvot garīgu dzīvi, kas liek svētdarīt parastos ikdienas darbus, nozīmē, ka arī tad, kad aiziesi pensijā, tev būs jāveic ikdienas uzdevumi, pat ja šo darbību konteksts mainīsies”. Tāpēc viņš nevarēja iedomāties, ka aizies pensijā, lai

neko nedarītu, lai veltītu sevi
“laika nosišanai”.

Ģimenē jau no mazotnes viņam
tika ieaudzināts un veicināts
sociālais jūtīgums un rūpes par
apkārtējiem cilvēkiem. Tāpēc,
kad līdz aiziešanai pensijā bija
atlicis viens gads, Huans
Karloss nevilcinājās un
piedāvāja savu profesionālo
pieredzi izmantot sociālās
atstumtības riskam pakļauto
cilvēku labā un sociālo projektu
īstenošanai.

**Bet pie kā Huans Karloss ir
strādājis savas profesionālās
dzīves laikā?**

Viņa vecāki, kā arī brāļi un
māsas strādāja viesnīcu nozarē;
viņi vairāk nekā 30 gadus

vadīja viesnīcas Basa Kabi
restorānu Leitzā, nelielā
pilsētiņā Navarras ziemeļos.
Viņš sevi uzskata par ģimenes
“melno avi”, jo ir vienīgais, kurš
nav gājis šo profesionālo ceļu.

Viņš mācījās skolā (colegio de
Corazonistas) Mundaizā un no
turienes devās uz Bilbao, lai
studētu ekonomiku Sarriko
universitātē. Studiju laiks ļoti
politizētajā vēstures periodā
viņam palīdzēja iepazīt un
padziļināt zināšanas par dzīvi,
un viņš mācījās no cilvēkiem,
kuri dzīvoja lielas sociālās
spriedzes situācijās. Pēc tam
viņš pārcēlās uz Vitoriju, kur
nokārtoja konkursa eksāmenu
Alavas provinces padomē. Viņš
strādāja dažādos

departamentos, pēc tam 10 gadus - politiskos amatos gan provinces padomē kā kultūras direktors, gan Basku valdībā.

Pienāca laiks, kad viņš sāka apsvērt karjeras maiņu, un viņš izveidoja *Opus Dei* Informācijas biroju Basku zemē un Navarrā, jo tāda nepieciešamība bija jūtama jau gadiem ilgi. Pēc astoņus mēnešus ilga atvaļinājuma Kanādā un Amerikas Savienotajās Valstīs, kur Huans Karloss iepazinās ar iestāžu komunikāciju un Ņujorkas biroja darbu, viņš atgriezās Bilbao un uzsāka šo jauno profesionālo posmu. Viņš tur nostrādāja 15 gadus, līdz viņam palika 65 gadi un viņš aizgāja pensijā.

Ja saskaņā ar svētā Hosemarijas vārdiem atpūta nav bezdarbība, bet gan darbības maiņa (sk. “Ceļš”, 357), tad to pašu var teikt arī par pensionēšanos.

Huanu Karlosu virza šī vēlme un tiekšanās visu savu dzīvi pārvērst kalpošanā Dievam: gan darbu un atpūtu, gan asaras un smaīdu, kā mācīja Opus Dei dibinātājs (sk. “Kalve”, 679). Viņa profesionālā dzīve ir bijusi ļoti daudzveidīga un bagāta, tāpēc tagad nevar būt citādi! Mujika sadarbojas trīs sociālajos projektos: *Afrika Elkarrekin Bai Harambee*, *Cáritas Gipuzkoa* un *Arizmendiarrieta* fonds. Trīs sociālās iniciatīvas, kuras viņš mīl un kuru mērķis ir kalpot tiem, kam tas visvairāk

nepieciešams, ir saistītas ar viņa iepriekšējo profesionālo darbību.

Afrika Elkarrekin Bai, no Harambee

Projekts tika uzsākts 2018. gadā, un šo sešu gadu laikā tas ir palīdzējis vairāk nekā 50 Kenijas sievietēm apgūt viesmīlību Kibondeni (Nairobi) un Tevā (Mombasa).

Afrika Elkarrekin Bai Harambee organizē dažādus pasākumus, lai piesaistītu līdzekļus, piemēram, studiju stipendijas, lai sievietes varētu izkļūt no nabadzības, atrast darbu, uzturēt savas ģimenes un attīstīt valsti.

Huanam Karlosam ir bijusi iespēja doties uz Āfriku un apmeklēt skolas uz vietas kopā ar draugiem, ar kuriem viņš ir kopā strādājis daudzus gadus un kurus viņš ir iesaistījis šajā projektā. Arī viņi, tāpat kā Huans Karloss, ir pensionāri. Nevar neredzēt kontrastu, apmeklējot viesnīcu skolas, kurās mācās šīs meitenes, un vietas, kurās viņas dzīvo. Viena lieta ir zināt teoriju, bet cita - pašam redzēt, kāda ir viņu sniegtās palīdzības ietekme un apjoms.

Huans Karloss to raksturo kā projektu ar “sejām un acīm”, kas ietver lielu iesaistīšanos, ar populāru raksturu. Sejas un acis, jo viņi palīdz konkrētām

meitenēm. Tas ir personisks projekts, jo tas nepalīdz kādai iestādei vai skolai, bet gan konkrētiem cilvēkiem:

meitenēm, kuras viņiem raksta, stāsta par sevi, savām problēmām, savām vēlmēm...

“Tas ietver iesaistīšanos,” viņš saka: viņiem ir projekts, viņi strādā pie tā, īsteno to un jautā citiem, vai viņi vēlas pievienoties, lai to īstenotu.

Huans Karloss atceras, ka pēc pandēmijas gada viens no pēdējiem *Afrika Elkarrekin Bai Harambee* komandas dalībniekiem, kurš jaunībā bija airētājs, ierosināja organizēt izaicinājumu, lai airējot pieveiktu 6000 km - attālumu, kas šķir Hondarribiju no

Nairobi (kur atrodas viena no skolām, kurā mācās meitenes, kuras saņem stipendijas).

Piedalījās vairāk nekā 1 000 cilvēku, un katrs to darīja atbilstoši savām spējām; daži airēja 2 km, citi - 8 km, citi - 10 km, un bija pat meitene, olimpiskā čempione, kas pieveica 200 km! Tas pamudināja viņus lūgt ekonomisko sadarbību apkārtnes uzņēmumiem, kuri viņiem pievienojās. Mujika ar aizkustinājumu stāsta, kā, skaidrojot projektu kādai otrās līgas futbola komandai, kurai trūka finanšu līdzekļu, viņi vēlējās sponsorēt kādas meitenes stipendiju. Viņi novietoja meitenes fotogrāfiju

ģērbtuvē kā atgādinājumu un gada laikā, ejot cauri vadībai, spēlētājiem un sponsoriem, piedāvāja ziedot nelielas summas, līdz tika sasniegta kopējā summa, kas nepieciešama, lai apmaksātu viņas viesmīlības studijas.

Hondarribi-Nairobi izaicinājums, 13 sapņu piepildīšana ar ergometriem:

Un visbeidzot, viņš saka, ka viņus atšķir tas, ka viņu projekti ir populāri. Viņi vēlas vairost izpratni, bet vēlas to darīt, vienlaikus labi pavadot laiku. “Runa ir par palīdzību meitenēm, kuras vēlas studēt viesmīlību. Un šeit mums ir labākie šefpavāri pasaulē, mums ir Basku kulinārijas

centrs, kas ir “gastronomijas Hārvards”, un tas ir ļāvis mums saskaņot šo meiteņu vajadzības ar pavāru radošumu, kuri ir ļoti iesaistījušies.”

Viņi rīkoja dažādas solidaritātes vakariņas, taču arī šajās iniciatīvās viņi necentrējās tikai uz Āfrikas meitenēm, bet vēlējās kopā ar dažām labdarības iestādēm šajā reģionā izrādīt cieņu izcilo šefpavāru sievām, kuras rūpējās par savu māju, savu ģimeni, saviem bērniem, vadīja savu restorānu, savu biznesu..., atzīstot viņu darbu. Un tas viss kopā ar tautisko, tradicionālo, folklorisko. “Savā ziņā tas ir par to, kas mums vislabāk patīk, - ar labdarības mērķi palīdzēt

citiem, vienlaikus labi pavadot laiku”.

“Uzņēmumi ar sirdi”: Caritas Gipuzkojā

Dažus mēnešus pirms aiziešanas pensijā Caritas Vizcaya direktors, kuru Mujika pazina jau gadiem ilgi, ierosināja viņam sadarboties ar viņu projektā “Uzņēmumi ar sirdi”, kura mērķis ir mudināt uzņēmumus piedalīties Caritas iniciatīvās.

Huanam Karlosam šī ideja iepatikās, jo, galu galā, viņš bija studējis ekonomiku, un šī projekta mērķis bija atrast veidu, kā saskaņot uzņēmumu sociālo atbildību ar vides vajadzībām.

Mujika arī šeit piemēro to pašu “sejas un acu” principu, jo tā cenšas ne tikai piesaistīt ekonomiskos līdzekļus sociālajām iniciatīvām, bet arī veicināt izpratni. Tāpēc, pirms uzņēmēji veic ziedojumu, viņš vispirms iesaka viņiem doties iepazīt vietu un cilvēkus, kuriem ar viņu palīdzību tiks sniegts atbalsts. Ja, piemēram, runa ir par bezpajumtnieku izmitināšanas apstākļu uzlabošanu, ziedotāji vispirms tiek aicināti apmeklēt vietu, kur viņi gul, pataustīt segas, apskatīt dušas. Un pēc šīs pieredzes viņi var ziedot. Šādā veidā viņi nekad neaizmirst šo ieguldījumu un piešķir tam nozīmi.

Ja ir kāda lieta, kas izceļ Huanu Karlosu no Caritas, tad tā ir labā atmosfēra un draudzība, kas viņam izveidojusies ar pārējiem brīvprātīgajiem, kurus viņš ir saticis: “Viņi ir brīnišķīgi cilvēki, ļoti dāsni, kuri daļu sava laika velta, lai palīdzētu citiem; viņi varētu mierīgi sēdēt mājās, pastaigāties vai darīt citas lietas, bet viņi izvēlējās būt tur, dāvājot sevi un savu laiku citiem.”

Arizmendarrieta fonds, no Mondragonas

Līdzīgi arī Arizmendarrieta direktors Kristau Fundazioa, kuru Huans Karloss pazina, piezvanīja viņam, uzzinot, ka viņš dodas pensijā, lai piedāvātu viņam sadarbību

komunikācijas uzdevumu veikšanā. Mujiku saistīja dona Hosemarijas Arizmendarrieta personība, jo viņam bija izdevies iemiesot Baznīcas sociālo mācību darba pasaulē.

Patiešām, viņš atrada zināmu komplementaritāti ar Opus Dei garu. Svētais Hosemarija Eskriva atgādina mums par universālo aicinājumu uz darbu un parastās dzīves svētumu un svētdarīšanu, un tas, ko Arizmendarrieta dara, ir iemiesot šo darbu garu uzņēmējdarbībā, lai pildītu tās sociālo funkciju.

Mujika skaidro:

“Arizmendarrieta nav uzrakstījis grāmatu, bet viņš iedrošināja daudzus cilvēkus

īstenot šo projektu. Kad viņš saka: “pārveidojiet uzņēmumu, lai pārveidotu sabiedrību”, viņš piešķir jēgu daudzu cilvēku darbam un dzīvei. Man ir paveicies, ka varēju intervēt cilvēkus, kuri pazina donu Hosemariju un piedzīvoja kooperatīvu pirmsākumus, un viņi visi ir vienisprātis, ka viņiem tas bija “pirms” un “pēc”. Līdz tam viņu darbs bija doties uz uzņēmumu, dažas stundas kaut ko darīt, un viss. Bet, kad tu strādā, domājot, ka esi uzņēmuma īpašnieks, lēmumu pieņemšanas procesa dalībnieks, ar reālām iespējām sevi pilnveidot un izmantot savas labākās prasmes darbā, tu iesaisties simtprocentīgi. Ja turklāt redzams, ka rezultātus

ir paredzēts ieguldīt arī
sociālajās vajadzībās jūsu vidē,
tas acīmredzot radikāli maina
jūsu dzīvesveidu.

Ja savas darba dzīves laikā
Huans Karloss vairākas reizes ir
mainījis dzīvesvietu, ceļojis uz
Amerikas Savienotajām Valstīm
un strādājis dažādos amatos,
tad tagad, kad viņš ir pensijā, to
nebūs mazāk, jo viņam būs
vairāk laika un, galvenais, liela
profesionālā un dzīves
pieredze, ko viņš varēs
izmantot citu cilvēku labā.

Valstu saraksts nebeidzas, bet ir
atvērts. Dziļi sirdī viņš turpina
darīt to, ko vienmēr ir darījis un
kas viņam ir sagādājis
vislielāko prieku - komunicē.

Taču tagad viņš kalpo tiem, kam
tas visvairāk ir nepieciešams.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
lv-lv/article/pec-pensionesanas-starp-
basku-zemi-un-afriku/](https://opusdei.org/lv-lv/article/pec-pensionesanas-starp-basku-zemi-un-afriku/) (19.03.2026)